

Privatinės teisės užduotis, 2017 m. birželio 9 d.

UAB „Bukas“, atstovaujama atsakovo X (bendrovės generalinio direktoriaus), ir Bankas 2010 m. liepos 19 d. sudarė kreditavimo sutartį, kuria bankas suteikė įmonei 200 000,00 Eur paskolą iki 2014 m. liepos 18 d. UAB „Bukas“ prievolių pagal šią sutartį įvykdymas buvo užtikrintas žaliavų ir pagamintos produkcijos įkeitimu bei ieškovo Y laidavimu. Laidavimo sutartimi ieškovas laidavo bankui už kredito gavėją UAB „Bukas“ ir įsipareigojo subsidiariai atsakyti bankui, jeigu kredito gavėja neįvykdys visų ar dalies prievolių pagal kreditavimo sutartį.

Atsakovas, būdamas UAB „Bukas“ vienasmenis valdymo organas – bendrovės generalinis direktorius, pasirašė įkeitimo lakštą, kuriuo banko naudai buvo įkeistos įmonės apyvartoje esančios prekių atsargos, kurių bendra suma – 489 425,86 Eur. Įkeitimo lakšte buvo nustatyta, kad įkeičiamo turto savininkas turi teisę keisti įkeičiamų prekių atsargų sudėtį ir formą su sąlyga, kad nemažės bendra jų vertė, fiksuota įkeitimo lakšte. UAB „NB“ administratoriui bankroto proceso metu realizavus visą jam perduotą įmonės turtą, taip pat ir įkeistą, buvo gauta tik 6443,10 Eur. Taigi įmonė pagal kredito sutartį liko skolinga bankui 229 060,16 Eur.

Bankas dėl minėtos skolos priteisimo pareiškė ieškinį ieškovui Y kaip subsidiariajam UAB „NB“ skolininkui. Nurodytoje byloje šalys sudarė taikos sutartį, pagal kurią ieškovas Y turėjo išmokėti bankui 72 405 Eur. Taigi ieškovas patyrė 72 405 Eur nuostolių, kurių nebūtų patyręs, jeigu atsakovas, kaip UAB „NB“ valdymo organas, būtų tinkamai ir sąžiningai vykdęs savo pareigas ir užtikrinęs tinkamą bankui įkeisto turto būklę bei apimtį. Atsakovas privalo atlyginti ieškovui savo neteisėtais ir nesąžiningais veiksmais, neišsaugant įkeisto turto ir jo apimties bei perkeliant UAB „NB“ aktyvą į UAB „Virtuvės baldų prekyba“, padarytą 72 405 Eur žalą (CK 6.263 straipsnis, 6.251 straipsnio 1 dalis). Dėl atsakovo, kaip įmonės vienasmenio valdymo organo, priimtų neteisėtų sprendimų ir veiksmų buvo iššvaistytas UAB „NB“ bankui įkeistas turtas, kuriuo buvo užtikrintas prievolių pagal kredito sutartį įvykdymas. Atsakovas atliko nesąžiningus veiksmus, todėl yra atsakingas pagal CK 2.50 straipsnio 3 dalį, taip pat jis pažeidė bendro pobūdžio pareigą laikytis tokio elgesio taisyklių, kad savo veiksmais nepadarytų kitam asmeniui žalos (CK 1.5 straipsnio 1 dalis, 6.253 straipsnio 1, 2 dalys).

Ieškovas teismo prašė priteisti iš atsakovo 72 405,00 Eur žalos atlyginimo, 5 proc. dydžio metines procesines palūkanas ir bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Ieškovas nurodė, kad nuo 2006 m. rugsėjo 4 d. iki 2009 m. gegužės 18 d. atsakovas vadovavo UAB „NB“. Minėtai įmonei 2009 m. gegužės 5 d. buvo iškelta bankroto byla, iš Juridinių asmenų registro ji išregistruota 2014 m. kovo 26 d.

Tiek ieškovas, tiek atsakovas byloje yra atstovaujami advokatų. Jie teismui pateikė advokatų kontoros pažymą, kuriomis deklaruojama, jog jose nurodytos sumos advokatų kontoroms yra sumokėtos.

Motyvuotai atsakykite:

- 1. Kokius ieškinius ir kokiais atvejais gali reikšti kreditorius dėl nemokios bendrovės valdymo organų civilinės atsakomybės?*
- 2. Ar bankrutuojančios įmonės kreditorius, nepareiškęs reikalavimo įmonės bankroto byloje, turi teisę reikšti tiesioginį ieškinį buvusiam įmonės vadovui?*
- 3. Kokias civilinės atsakomybės sąlygas būtina nustatyti siekiant taikyti bendrovės vadovui civilinę atsakomybę? Kuo šiuo atveju galėtų pasireikšti atsakovo X veiksmų neteisėtumas?*
- 4. Ką teismas, sprenddamas dėl išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti, turi nustatyti? Ar šiuo atveju yra pagrindas priteisti patirtas atstovavimo išlaidas?*

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis, 2017 m. birželio 9 d.

Teismui atiduota baudžiamoji byla, kurioje nepilnametis Stankus kaltinamas pagal BK 261 straipsnį už tai, kad neteisėtai platino narkotines medžiagas nepilnamečiui, t. y. 2016 m. birželio 5 d. savo klasiokui, 16 metų paaugliui, už 10 Eur pardavė vieną folijos lankstinuką su 0,618 g narkotinių medžiagų – kanapių ir jos dalių. Šie faktai įrodyti ir nekelia abejonių.

Baigiamojoje kalboje gynėjas prašė teismo perkvalifikuoti Stankaus padarytą veiką į BK 260 straipsnio 1 dalį, argumentuodamas tuo, kad narkotinė medžiaga išplatinta tik vienam nepilnamečiui, o pagal BK 261 straipsnį gali būti baudžiamas tik asmuo, platinęs narkotikus nepilnamečiams. Be to, sistemiškai aiškinant įstatymo normas, pagal BK 261 straipsnį turėtų atsakyti tik pilnamečiai, o Stankus pats yra nepilnametis.

Gynėjas taip pat prašė teismo, jei bus paskirtas laisvės atėmimas, atidėti Stankui bausmės vykdymą BK 92 straipsnio pagrindu, tačiau prokuroras prašė skirti realų laisvės atėmimą argumentuodamas, kad Stankus padarė labai sunkų nusikaltimą, be to, jau buvo vieną kartą taikytas bausmės vykdymo atidėjimas, tačiau tai neturėjo jam teigiamos įtakos.

Iš tiesų, byloje nustatyta, kad kitas teismas 2016 m. spalio 3 d. priėmė Stankui apkaltinamąjį nuosprendį pagal BK 259 straipsnio 1 dalį, paskyrė jam laisvės atėmimą šešiams mėnesiams atidedant bausmės vykdymą dvejiems metams.

Klausimai:

1) Įvertinkite gynėjo argumentus dėl veikos perkvalifikavimo ir atsakykite, kaip turi būti kvalifikuojama Stankaus nusikalstama veika.

2) Įvertinkite gynėjo ir prokuroro pozicijas bei paskirkite bausmę Stankui. Subendrinkite Stankui paskirtą bausmę su 2016 m. spalio 3 d. nuosprendžiu paskirta bausme. Paaiškinkite, kurį bendrinimo būdą ir kodėl taikote.

3) Pasisakykite dėl teisinės galimybės atidėti bausmės vykdymą Stankui.